

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrto leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnilstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Zitne cene.

Da se kmetom v naših dneh tako trda godi, k temu je pripomoglo več nemilih rečij, med katerimi ni poslednja vedno padanje žitnih cen. Može, ki gospodarske razmere preiščujejo in raziskujejo, niso še prav na jasnem ne o tem, kdo je slabe žitne cene zakrivil, ne o tem, kako bi se dalo temu zlu v okom priti. Največ jih je takih, ki trdijo, da je žitne cene skazila tuja konkurenca, ker se v Ameriki, Rusiji, Rumuniji, Indiji in drugih rodovitnih deželah preveč žita pridelava, ki se potem v Evropo vozi in prodaje prav po ceni. Drugi spet mislijo, da žitne cene kazijo le bogati prekupci in borzijanci, ki na podlagi izmišljenih poročil žitne cene povišujejo ali padati pustijo, kakor se jim poljubi in kakor jim več dobička kaže.

Razdvojeni so ljudje tudi zastran pomočkov, s katerimi bi se žitne cene zboljšati in za stalno urediti dale. Eni priporočajo, naj se na tuje žito naloži visoka carina. Če bi moral tuji trgovec na naši meji od vsake vreče žita par goldinarjev plačati, potem bi tuje žito ne moralo tako po ceni k nam priti; kajti če se prišteje še voznina, potem bi moral ruski ali ameriški kmet svoje žito skoraj zastopati, če bi ga hotel za tisto ceno na Dunaj postaviti, kakor kmet iz Dolenje Avstrije. Ali bi to res kaj pomagalo, je pa še le vprašanje.

Bismark je to za Nemčijo že poskusil, pa mu ni šlo po sreči. Pustil je od ruskega žita pobirati po 5 mark, to je okoli tri goldinarje, od meterskega centa. Iz začetka je to res pomagalo; rusko žito se je na meji ustavilo, ko trgovci niso hoteli pri nizkih cenah toliko carine plačati, nemški kmetje pa so svoje žito lahko prodali in več zanj dobili ko prej. Ker pa Nemčija za svojo potrebo premalo žita pridelava, ga je kmalu zmanjkalo in s tem se je še bolj podražilo; revni ljudje si niso mogli več kruha kupiti in so se morali zadovoljiti s krompirjem.

Vsled tega je nastalo hudo godrnjanje in tarnanje po celi državi. Ko je pa žitna cena zadosti visoko prilezla, da se je splačalo carino plačati, so jo Rusi plačali in Nemčijo preplavili spet s svojim žitom. Ko je bilo pa žita že preveč v deželi, so cene spet padati začele, in nemški kmet ni bil nič na boljem ko prej, ob enem pa so bili hudo udarjeni nemški obrtniki, ker je Rusija od nemških obrtnih izdelkov ravno tako visoko carino pobirala, kakor Nemčija od ruskega žita. Bismark je spoznal, da jo je zavezil in je žitno carino spet odpravil. — V našem cesarstvu bi se taka poskušnja s carino morda ne sponesla tako slabo, ker Avstro-Ogerska za svojo potrebo sama dovolj žita pridelava, obrtnih izdelkov pa v tuje dežele tudi le malo izvažava.

Drugi pa mislijo, da carine še treba ni, da bi se dale žitne cene tudi z drugimi pomočki zboljšati. To so namreč tisti, ki pravijo, da so le bogati prekupci in borzijanci skazili žitne cene. Eni iz njih predlagajo, naj bi vlada prepovedala žitno kupčijo na borzi ter naj bi vsako jesen določila žitne cene na podlagi poročil o letini, ki jih dobi uradno iz domačih in tujih dežel. Spet drugi pa vladi ne zaupajo in bi rajši videli, ko bi se osnule kmetijske zadruge, da bi tiste določevale žitne cene.

Kateri iz teh nasvetov bi bil najboljši, o tem nočemo izreči svoje sodbe in si tudi ne upamo, ker se nam zdi, da mora še le izkušnja pokazati pravo pot; to se bo zgodilo pa še le čez nekaj let. Eden ali drugi pomoček se mora pa na vsak način poskusiti ali pa tudi več pomočkov na enkrat, saj se bo kmalu videlo, kateri najboljše uplava. Naša misel je, da bi država, oziroma vlada kmetom lahko pomagala, ko bi le hotela.

Najprej naj osnuje kmetijske zadruge, po dogovoru s temi zadrugami naj potem določi vsako jesen cene poljskih pridelkov, naj jim nastavi pošteno ceno in po tej ceni naj kupuje te pridelke najprej za vse vojaštvo in sicer naravnost od kmetijskih zadrug. Ako bi to še premalo izdalo, naj pritisne na javne zavode, kakor so bolnišnice, hiralnice, sirotišnice, blaznice itd., naj so že v državni ali deželni oskrbi, ter naj jih prisili, kupovati poljske pridelke od domačih kmetijskih zadrug po določenih cenah. Ako bi pa še to nič ne pomagalo, potem naj država svojim mnogoštevilnim uradnikom in služabnikom en del njihove plače namesto v gotovini izplačuje v poljskih pridelkih, katere bi država za pošteno ceno od zadrug kupila. Uradniku mora vendar vse eno biti, ali kupi potrebno moko pri trgovcu, ali pa če dobi žito, ga dá v mlin in pusti zmleti.

Tako bi domači mlinarji več zaslužili, uradnik pa bi najbrž ne bil čisto nič na zgubi, morda pa še na boljem. Ako se pa kateri uradnik ne bi hotel pečati z mlinarjem, naj pa bi šel k molarju in zamenil žito za moko; če prav pri tem kaj malega zgubi, za splošni blagor smejo tudi uradniki nekaj utrpjeti, saj se njihove plače vedno povišujejo. Na tak način bi naši kmetje svoje pridelke lahko v denar spravili, ker bi imeli gotove kupce; in ker bi prodajali po določenih, poštenih cenah, godilo bi se jim boljše, in ne bi bili vedno v strahu pred padanjem cen. Prekupcen in špekulantom bi se s tem zaslužek seveda skrčil, pa teh ljudi sploh nič treba ni; oni so le škodljivci, ker se mastijo od tujega dela, sami pa nič ne pridelajo. Ako jim barantija ne bo več zadosti nesla, si bodo že sami poiskali kak drugi, za občni blagor morda koristnejši opravke.

To so torej reči, ki so resnega preiščevanja vredne. Modri in izkušeni može naj bi o takih zadevah pogosto preiščevali in jih tudi pri javnih shodih v razgovor spravili; kmetje se morajo tudi sami bolj za-

nimati za svoje stanovske koristi, potem se bodo tudi poslanci bolj pogosto in bolj na drobno pečali s takimi vprašanji. Ker več očíj več vidi, bomo nazadnje vendar na pravo pot prišli, da spoznamo, s katerimi pomočki bi se dale zboljšati žitne cene. Ko bomo enkrat na jasnem, potem bomo pa bobnali po časnikih, naši poslanci pa se bodo oglašali v državnem zboru in deželnih zborih, in tako utegnemo sčasoma vendar kaj doseči. Celo kmečko vprašanje s tem seveda še ne bo rešeno, vendar bo kmetu že precej pomagano, ako bo za svoje pridelke več skupil, ker bo potem tudi davke, deželne doklade, obresti od dolgov in poselske plače lažje plačeval. Ne obupajmo torej, ampak ganimo se, in Bog nam bo pomagal!

Cerkvene zadeve.

† Magdalena Držečnik.

izgled slov. mladenkam.

„Preljuba sestra moja,
Opleti mi glavo!
Glej, tam me krona čaka,
Vesela grem po njo!“
Narodna.

Minolo je ravno dva dni manj od sedemnajst mesecev, ko smo bili žalujoči stali okoli smrtne postelje vrliga rodoljuba Luke Držečnika. Kar potrka smrtni angelj zopet na vrata Vinšekove hiše, zahtevaje novo žrtev, namreč ljubljenco pokojnega Luke, hčerko Magdaleno. Ne pomaga ne prošnja, ne jok; kajti tako je sklenil sam Oče nebeški. Videč to cvetko tako nedolžno, hoče jo otepi mrzlemu vetru, zapeljivemu svetu, in presaditi v svoj nebeški vrt. Videč jo tako dišečo, pobožno, hoče jo uvrstiti med trume nebeščanov. Videč jo tako slabotno na telesu, hoče ji ta križ z boleznijo le še enkrat pritisniti, potem pa ga za vekomaj ji odvzeti. To se je zgodilo v treh kratkih dneh, od Velike noči do bele srede zjutraj, ko je kmalu po sedmi uri mirno zaspala.

Pokojna Lenika je dosegla še nekaj manj od šestnajst let, ali v vsem tem kratkem času je živela tako, da se lahko reče o njej: Kratko je živela ali veliko spolnila. Pred v vsem pa se je odlikovala v treh najlepših čednostih, v ponižnosti, pobožnosti in udanosti v voljo božjo. Oglejmo si te tri njene cvetke ob kratkem.

Kdorkoli je rajno Leniko poznal, vsak se je pričal o njeni skromnosti in ponižnosti. Naj je bila sama ali v družbi, zmirom je bila povešenih očíj in tihega zadržanja. Najraje se je pečala z majhnimi otroki, jih negovala in v takšni družbi se najbolj razvedrila. Ker pa sta ponižnost in sramožljivost varhinji nedolžnosti, lahko si mislimo, kako neoskrunjeno je ona nesla belo lilijo nebeškemu Ženinu v dar. Vredna je torej bila krasne bele obleke na zadnjo pot, vredna bele krste in krasnih vencev, vredna tudi belo oblečenih družic pri zadnjem obhodu. V resnici nam na takšnem sprevodu ni treba žalovati, saj s tem bi rajni le zavidali večno srečo!

Rajna Lenika pa je bila tudi jako pobožna. V tem se je uresničila nad njo naslednja narodna pesem:

„V cerkev je hodila
In rada je molila:
Bogu se je dopadla,
Jo hoče k sebi vzeti.“

Da bi se molitve bolj oklenila, dala se je vpisati v razne Marijine bratovščine, tudi v tretji red sv. Frančiška. Vse te zaobljube je zvesto spolnjevala, s pričanjem, da je to lestva, ki vodi v nebesa. Sv. zakramente je pogosto sprejemala, ali vselej s takšno po-

božnostjo in pripravo, da smo se ji čudili. Takrat na poti iz cerkve domov ni govorila, ampak tiho molila. S kratka: spoznali smo jo po vsem tem, da je to cvetka iz vrta božjega!

Zlato se čisti v ognju, človek pa se skuša v trpljenju. Bog je Leniki to izkušnjo že zgodaj poslal, skoraj vse dni njenega življenja bila je bolezen zvesta, ali britka tovarisičica. Udala se je voljna v voljo božjo, menda že sluteč, da ne traja dolgo. Posebej se je še zadnje dni iskala približati svojemu Zveličarju. Veliko soboto zvečer je opravila v cerkvi sv. spoved in na Veliko noč rano se napravila, že vsa bolehná, zopet tja. Toda bolezen ji je naglo napredovala, še pred sv. opravilom jo je skrbna mati komaj spravila domov. Tukaj se je na bolestnej postelji kazala pravo mučenico. Bolečine so jo zvižale, ali tožbe o njih ni bilo slišati iz njenih ust. Tako je prestala v treh dneh nebrojno bolečin, katere je pred svetom vse zatajila in Bogu darovala. V noči na sredo prejela je sv. zakramente umirajočih in čez nekaj ur potem izdihnila svojo nedolžno dušo.

Kreposten človek je velik pred Bogom, pa tudi pred svetom. Naša Lenika je v življenju bila skoraj skrita, enako ponižnej vijolici, sedaj pa, ko je bila utr-gana, kaka praznota in žalost za njo! To vse se je posebno pokazalo na belo soboto, ko so se ljudje na Vinšekovem domu mnogoštevilno zbirali, skazati rajni zadnjo čast. Zraven obeh čč. gg. duhovnikov udeležilo se je obilno ljudstva, katero se je uredilo v veličastno procesijo. Dekleta, bela in ovenčana, z belim banderom, križem ovenčanim, pred in okoli krste, ostali vsi s svečami v rokah, med mogočnim zvonjenjem; ta prizor se mi ni zdel žalosten mrtvaški obhod, nego slovesen sprevod in nebeški Jeruzalem.

Ne solze obupne žalosti, nego solze sočutja in ljubezni do drage rajne silile so mnogim v glasnem ihtenju na dan, zlasti ko so po sv. opravilu na mirodvoru č. g. župnik govorili prelepo slovo: Ne žalujte, ljubi moji, ker Leniko nam je vzel sam mili Jezus, kajti vsa nedolžna, pobožna in potrpežljiva mu je dopadla. On je nekdaž sicer tudi mrtve obujal, ali sedaj noče delati več čudežev, Lenike nam ne da več nazaj! Zraven ljubelega očeta svojega tukaj bo počivala, pa v nebesih za nas prosila. O da bi le mi vsi bili tako pripravljeni o svojem času stopiti v večnost, kakor je bila ona, pa da bi nam takrat Lenika nasproti prišla! Tega si želimo, za to prosimo. — Solze so vsem silile v oči, še en pogled na krsto, še en pozdrav Leniki in — ločili smo se; daj Bog, da nikakor ne na večno! Pohorski.

Gospodarske stvari.

Hranilnica in posojilnica v Šmarijah 1895.

Prometa je bilo v tem letu 59.462 gld. 54 kr., torej več kakor v drugem upravnem letu za 27.747 gld. 45 kr., ali več nego skupno v prvem in drugem upravnem letu za 4355 gld. 85 kr. Pristopilo je v letu 1895. novih zadrušnikov 80, od teh so vplačali 3 zadrušniki glavne deleže 75 gld. in 77 zadrušnikov opravičnih deležev 468 gld. in doplačalo 8 zadrušnikov opravičnih deležev 41 gld., torej se je vplačalo v letu 1895. deležev 584 gold. Izstopili so 4 zadrušniki in so vzdignili opravičnih deležev 25 gld. Število zadrušnikov se je torej pomnožilo za 76 in vplačanih deležev za 559 gld. Stanje koncem leta 1894. je bilo 172 zadrušnikov in deležev 1355 gld. Od teh je imelo 18 zadrušnikov vplačanih glav. deležev 450 gld. in 154 zadrušnikov vplačanih opravičnih deležev 903 gld. Torej je bilo koncem

leta 1895. zadružnikov 248 in vplačanih deležev 1914 gld. V letu 1895. je prosilo 194 strank za posojilo, načelstvo je dovolilo 105 strankam posojil v znesku 15.636 gld., vrnilo pa je 166 zadružnikov 1926 gld. 18 kr. Torej se je več izposodilo 13.709 gld. 82 kr. Stanje posojil koncem leta 1894. je bilo 16.438 gld. 50 kr. Stanje posojil koncem leta 1895. danih 220 zadružnikom je in sicer: 1. na osebni kredit proti poroštvu 26.100 gld. 32 kr.; 2. na posestva 3608 gld.; 3. na zastave 440 gld. vkup 30.148 gld. 32 kr. Hranilnih vlog se je leta 1895. vložilo 176krat in sicer je novih vložnikov oziroma izdanih knjižic 42 in v istih naloženi znesek 15.015 gld. 27 kr.; na že obstoječe knjižice določena svota 8928 gld. 45 kr. Vkup 23.943 gld. 72 kr. Vzdignilo se je in sicer popolnoma 26krat in deloma 31krat 11.720 gld. 37 kr. Torej se je več vložilo za 12.223 gld. 35 kr. Stanje hranilnih vlog koncem leta 1894. je bilo 16.480 gld. 16 kr., kapitalizovane obresti za leto 1895. znašajo 780 gld. 17 kr. Torej je stanje hranilnih vlog leta 1895. 29.483 gld. 68 kr.

Dr. Hugon Kartin, odvetniški kandidat in hišni posestnik, ustanovnik naše zadruga in član načelstva, je volil v svoji oporoki hišo št. 23 v trgu Šmarije z vsem gospodarskim poslopjem »Hranilnici in posojilnici v Šmarijah«, katera je prevzela po zapuščinski obravnavi za vrednost po cenitvi 3500 gld. Čisti dobiček leta 1895. znaša 334 gld. 83 kr. in se doda vsled sklepa letošnjega občnega zbora posebni rezervi (skladu) za zgube. Donesek k posebni rezervi za zgube za leto 1895. znaša 63 gld. 33 kr., posebna rezerva prejšnjih let znaša 349 gld. 79 kr. Vkup 413 gld. 12 kr. Torej je stanje posebne rezerve (sklada) koncem 1895. leta 747 gld. 95 kr. Stanje splošne rezerve (sklada) koncem leta 1894. je bilo 342 gld. Vstopnina leta 1895. znaša 160 gld. Torej je stanje splošne rezerve (sklada) koncem 1895. leta 502 gld. Oba rezervna fonda (sklada) torej znašata skupaj 1249 gld. 95 kr.

Sejmovi. Dne 2. maja na Ptujski gori in v Poličanah (za svinje). Dne 4. maja pri Sv. Križu na Murškem polju, v Selnici ob Dravi, v Loki, pri Sv. Trojici v Slov. gor., v Svičini, pri Sv. Juriju ob juž. železnici, na Ponikvi, v Gornjem gradu, Slov. Bistrici, Stradnu, na Vidmu in v Mariboru (tudi za konje). Dne 5. maja v Radgoni. Dne 6. maja v Lučanah, na Ptuj, pri Sv. Petru pri Cmureku in v Imenem (za svinje). Dne 7. maja na Bregu pri Ptuj (za svinje) in na Podplatu. Dne 8. maja v Polju.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Slov. pevsko društvo) je ukrenilo v odborovi seji 18. dne aprila 1896, da priredi letošnji veliki pevski zbor v »Narodnem domu« v Brežicah v nedeljo, dne 16. avgusta. Za ta veliki pevski zbor so se določile naslednje pesmi: a) moški zbori: »Vojaci na potu«, A. Nedved. »Pastire«, Ferdo Juvanc, učitelj v Cerknici na Notranjskem. »Živila Hrvatska« in »Večer na Savi«, Iv. pl. Zajc; b) mešana zbora: »Naše gore«, A. Foerster in »Romanca«, Fr. S. Vilhar v Zagrebu. — Pesmi: »Pastir« in »Romanca« sta novi in od odbora »Slov. pevskega društva« s častnima dariloma nagrajeni. Gledé teh dveh pesmi si pridruže odbor vsa prava do velikega koncerta v nedeljo, 16. dne avgusta; ostale štiri pesmi so umotvori najodličnejših jugoslovanskih glasbenikov ter vsem izobraženim Hrvatom in Slovencem vroznane. Z ozirom na kratek čas do velikega koncerta uljudno prosimo častite gospode društvene po-

verjenike, kakor tudi posamezne velecejenjene pevke in pevce v onk krajih, koder nima društvo poverjenikov, naj blagovolijo nemudoma odboru v Ptuj naznaniti, koliko in katera partitura se jim naj uposlje. Kdor se zglaši za note, tega si usojamo upisati in smatrati izvršujočim članom »Slov. pevskega društva«. — Društvenik more biti vsak prijatelj (gospodje, gospe in gospice) slovenskega in sploh slovanskega petja in glasbe. Izvršujoč društvenik je vsak, ki pri pevskih in glasbenih zborih sodeluje, ter na leto 1 gld. društvenine plačuje. Odboru je bila prva skrb, podati slavnemu občinstvu nekaj izvirnega, novega; zatorej je s svoječasnim razpisom dveh častnih daril priskrbel za koncertni vspered dve novi pesmi, o katerih se je strog vsečak kaj pohvalno izrekel. Zdaj pa je zopet na častitih slovenskih pevkah in pevcih, da s stanovitno in resno vadbo pripomorejo nagrajenima skladbama do častnega in popolnega uspeha ter oslavijo sebe in slovensko pesem na dan 16. avgusta 1896.

Iz Vržeja. (V spomin vrlemu možu!) Nemila usoda nam je zopet prerano iztrgala enega moža, po katerem žaluje ne le ves trg, temuč vsakdo, ki je kdaj z njim občeval. Umril je namreč dne 11. aprila Anton Osterc, tukajšnji tržan. Pred letom dnij si je zlomil ploščico v kolenu; vkljub hitri zdravniški pomoči se mu zdravje ni nič zboljšalo. Vsled bolečin so ga napadle še razne druge bolezni. Dne 30. sušca se je podal v občno bolnišnico v Gradec iskat si zdravja; pa na mesto, da bi ozdravel, pokosila ga je tam neizprosna smrt v njegovem 42. letu. Zapustil je žalujočo udovo in dve nedorasli hčerki. Bil je uzoren domoljub, veren katoličan in vzgleden kmetovalec. Njegovo uljudno obnašanje se je prikupilo vsakomur; rad je pomagal povsod, s čim in kje je le mogel. Z njim je izgubilo bralno društvo svojega narednika, trg zavednega in uplivnega moža, kateri bi še mnogo storil za občni blagor. Njegovi telesni ostanki počivajo na pokopališču Sv. Petra v Gradcu. Svetila mu večna luč!

Od Sotle. (Z ameriški nasadi) se v okuženih krajih vrlo napreduje ta in oni kraj Sotle. Ker je bila zima ugodna, se je mnogo sveta zrigolalo. A sedaj pa močno primanjkuje ameriškega trsovja. Zato se je silno podražilo. Tisoč koreninčnih trsov riparije portalis se prodaje po 30—40 fl., cepljenih trsov pa po 150 do 180 fl. Kdor mora kupiti trsje, stane ga po tem takem oralo ameriškega nasada nad 1000 fl. z delom vred. Ker so pa tako dragoceni nasadi ubožnemu kmetu nemogoči, bi bilo pač treba, da bi dežela in država več storili za nove nasade v vinskih krajih.

Od Sv. Planine nad Trbovljami. (Različno). Gosp. urednik! Od strahu sem bil umolknil. Zima je namreč pri nas strašno z repom pomahala. Imeli smo v postu zamete, piš in burjo. Takó je sneženi vrtnec nekoč vrgl pred moje duri črno vrano, kateri je bil strl levo perot. Jaz sem sirotki z drotom zvezal zlomljeno koščico, da zdaj škripaje skakuca po moji bajti. Če odidem z oglejem po svetu, pustim revici dva kuhana krompirja in črepinjo vode in rečem: »Le jej in pij; bo pa enkrat moji duši lažje, ker ti strežem.« — Pa že vidim, da ste radovedni ra druge novice. Iz Hrastnika delajo skoz Boben novo okrajno cesto v Trbovlje za 28.000 gld. Stara cesta čez Ojstro se je sesedla, ker so jo premogarji podruli. Novo cesto, ki se vije kakor velikanska kača čez Ostenk mimo Sv. Marka, bodo slovesno izročili prometu. Dogotovljena mora biti do dne 1. okt. t. l. Za vsak dan zakasnenja si je podjetnik sam naložil 10 gld. globe ali kazni. Tudi ni slabo! — Na Dolu pri Hrastniku je umrl, spravljen z Bogom, socialistični agitator Šlutej, po domače Čik. No, zdaj je baron Rotšild izgubil največjega sovražnika, za katerega še

vedel ni. — Hrastniška petrazredna šola je že več tednov zaprta vsled škraltice. Nobena prisiljena reč ni dobra razun zelja, tudi prisiljene počitnice ne. — Na Ojstrem je pred prazniki velikonočnimi izdal neki premogar ponarejen goldinar. Denar je bil pravemu popolnoma ednak razun, da ni imel na robnem platišču utisnjenege gesla našega cesarja: »viribus unitis.« Omenjeni delavec je imel bojda celo vrečico takih cesarjevih podob na malovredni kovini. Nekega lepega jutra sta istega delavca odpeljala dva črna angela varuha, po domače žandarja, pa še ga ni bilo nazaj. — Premogokopno društvo zida v Trbovljah tri in Hrastniku dve velikanski hiši za delavska stanovanja. Tukaj se plača po 5 gld. na mesec za sobo, v kateri moraš skoraj okno in vrata odpreti, če suknjo slačiš. — V naših krajih se kaže letina na polju in drevji zelo dobra. Ker nam je Bog lani bolj pičel kos kruha vrezal, moramo ga letos za večjega prositi. Saj tisti ni nič, ki orje; tisti ni nič, ki seje, ampak tisti je vse, ki daje sonce, dež in rast. Zatorej bom celó jaz nesel svoje stare kosti z vrh Javornika v Trbovlje k procesijam v križevem tednu, da bomo glasneje klicali: »Da sad zemlje daš in ohraniš — prosimo te, Gospod, usliši nas!«

Javorniški oglar.

Iz Vitanja. (Pobalinstvo.) V noči od 10. do 11. aprila so znani pobalini pomazali novi napis na tukajšnjem šolskem poslopju: »Ljudska šola«. Šolsko poslopje stoji ravno nasproti stanovanju c. kr. žandarške postaje. Vse okoliščine kažejo, da se je napis pomazal ne od zunanje, cestne strani, temveč od znotraj, skozi okno. Vsa vitanjska župnija kaže s prstom na zlojнца. Počakajmo, kaj bo pokazala preiskava!

✓ Iz Ribnice. (Kupica, pa ne »glaš«!) Kakor čujemo, jezijo se nekateri nad našim dopisom, priobčenim v 15. številki »Slov. Gospodarja« od dne 9. aprila. Ni jim prav, da smo rabili nemško besedo »glas«, torej jo bom sedaj imenoval kupico ali čašo. Ako je ta polna dobrega vina iz Slovenskih goric, kaj ne, da smo je vsi veseli? In ko jo izpraznimo, lahko rečemo:

Zdaj je kupica prazna, ki polna je bila,
Zdaj polna glava, ki jo je izpila.

Iz rogaškega okraja. (Vprašanje.) To je velika napaka in za kmeta krivica, da si jemljejo sodnijski gospodje cenilne može iz sodnijskega kraja za ves okraj s seboj na komisije. Zakaj še te nepotrebne stroške, saj so komisije same na sebi že silno dragocene? Zakaj pa ima vsaka občina prisežene cenilne može? Bi-li ne sodilo jemati te, ker so mnogo cenejši in z domačimi razmerami bolj znani? Dostikrat je celo nemogoče, da bi taki tuji cenitelji prav in vestno razsojevali, kakor n. pr. v zimskem času, ko so naša posestva pokrita s snegom. Ker tudi naš okraj ta môra tlačiti, in se pri vsaki komisiji v okraju šopirijo rogaški nemškutarji kot cenitelji, pritožila se je neka občina radi tega pri okrožnem sodišču v Celju, toda brez uspeha. Kdo nam torej ve svetovati, kako tej napaki v okom priti?

Iz Kapele pri Radgoni. (Izlet bralnega društva.) Poročali smo že zadnjič, da priredi naše bralno društvo dne 3. maja izlet v bližnjo Boračevo, kjer se ima potem vršiti veselica s tamburanjem in petjem. Ob 3. uri popoldne odrinemo od Kapele, ob 4. uri pa se prične veselica s sledečim vspeodom: 1. H. Sattner: Majniku v pozdrav (mešani zbor). 2. Tamburaška koračnica. 3. H. Sattner: Pogled v nedolžno oko (čveterospjev). 4. Hr. Volarič: Pri zibeli (mešani zbor). 5. M. Farkaš: Venec hrvaških narodnih pesmij (udarjajo tamburaši). 6. A. Foerster: Kitica slov. narodnih pesmij (moški zbor). 7. H. Sattner: Na planine! (mešani zbor z bariton-solo). 8. F. V. Alstrom: Valse elegante (udarjajo tamburaši). Temu pa sledi tombola in potem prosta

zabava. Ker so prostori občirni, vrši se veselica tudi v slučaju neugodnega vremena. Torej na veselo videnje v Boračevi!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Pri Nj. veličanstvu svetlem cesarju je bil v ponedeljek dr. Lueger, izvoljeni župan dunajski. Cesar so pohvalili njegovo poštenost, nadarjenost in zvestobo cesarju ter izrekli željo, naj se županstvu odpove. Lueger je to obljubil, in bode izvoljen prvim podžupanom. — Tudi pri podrobni razpravi o volilni preosnovi gre v poslanski zbornici precej gladko. Prvi del je že vsprejet, in Kranjska ne dobi drugega mandata, dasi se je poslanec klan zato spretno potegnil.

Česko. Mestu Pragi manjka dober vodovod. Te dni je torej sklenila češka hranilnica, da za cesarjevo 50letnico napravi Pragi na lastne stroške vodovod.

Štajarsko. V nedeljo je na shodu v Št. Janžu pri Hohenburgu govoril poslanec Kaltenecker zoper volilno pravico poslov. Vsi kmetje so mu pritrdjevali. Drugi govornik pa je priporočal, naj se vsi štajarski kmetje zedinijo pod katoliško zastavo, da pridejo do svojih pravic. — V Gradcu so oni dan trije lopovi napadli nekega gospoda pri belem dnevu v najživahnejši ulici.

Koroško. Ta teden so v Celovcu občinske volitve, in v 3. razredu je bil izvoljen konservativni baron Mandorff, v 2. pa stolni župnik Bittner. Kdo more zdaj zapopasti jezo nemških liberalcev in nacionalcev?

Kranjsko. Pri občinskih volitvah so seveda zmagali »Narodovci«. Sicer pa jim je za kandidate letos trdo šlo. — »Gorenjski Sokol« ima prvi občni zbor prihodnjo nedeljo v Kranju. — V Radečah nameravajo ustanoviti katol. delavsko društvo.

Primorsko. Predsednik okrožnega sodišča v Gorici, Sbis, je slovensko obravnavanje proti slov. zatožencem z zgolj slov. pričami prepovedal, protnike samo v italijanskem jeziku zaprisegal in zagovorniku dr. Staniču slovensko govoriti zabranil. Lepa pravica! — V Piranu, isterskem mestu, dobijo politično eksposituro ali oddelek okr. glavarstva.

Ogersko. Svetli cesar ostanejo v Budapešti 14 dni. — Domobranski minister Fejervary je pretepač prve vrste. Ta teden se je dvakrat dvobojeval, s poslancem Bernartom in urednikom Korbulyjem. Oba je težko ranil. — V nedeljo je priredil Fr. Košut velikanski shod v Budapešti. Govorilo se je zoper pogodbo z našim cesarstvom. Žalostno, ako bi se naša vlada takih širokoustnežev ustrašila!

Vnanje države.

Rim. Sv. očeta bode pri otvoritvi ogerske raztave v Budapešti zastopal monsignor Locatelli. — Papež so poslali dne 23. aprila mariborski kadetni šoli apostolski blagoslov.

Italijansko. Rimski občinski svet je v petek sklenil, da se opravi slovesna božja služba v cerkvi Ara Coeli in postavi spomenik na kapitólu onim vojakom, ki so se bojevali v Afriki. Zoper sv. mašo so seveda bili framasoni, toda večina še je vendar katoliška.

Francosko. Ker je Bourgeois z ministertvom odstopil, zato je Meline sestavil novo ministertvo. Radikalci in socijalisti sedaj strašno šuntajo zoper predsednika republike. Morda v kratke nastane krvavi punt.

Belgijsko. Izvrstni katoličan Bernaert je sklenil, odtegniti se političnemu življenju. Velika škoda! — So-

cijalisti in radikali bodo pri bodočih volitvah skupno postopali. Ako so katoličani edini, se jih ne bojijo.

Angleško. Vlada hoče odpraviti irsko namestništvo v Dublinu, ako se irski poslanci zato izrečejo. Ali ti tega nikakor nočejo, ampak želijo, naj bi kak kraljevi princ bil irski namestnik.

Nemško. V pruski poslanski zbornici so oni dan konservativci in katoliški poslanci z resolucijo zahtevali, naj vlada kmalu izdela in predloži novo versko šolsko postavo. Kaj pa v Avstriji?

Bolgarsko. Knez Ferdinand se je iz Petrograda naravnost peljal v Pariz, kjer so ga prav po knežje vsprejeli. Od tam se poda v Berlin. Predno se vrne domov, bode mu brž par ministrov že odstopilo.

Srbsko. Vlada je prepovedala svojemu poslaniku in generalnemu konzulu v Budapešti udeležiti se ogerske razstave. To pa Madjare sila jezi, in nekateri zahtevajo, naj se Srbom kar vojska napove. Le pečas Madjari, saj ste sami krivi, da vas noben Slovan ne mara na Balkanu!

Črnogorsko. Knez Nikita se je s sinom Mirkom odpeljal na Nemško v Heidelberg, da se ondi popolnoma ozdravi. Od tam pa se sredi meseca maja poda v Moskvo h kronanju ruskega carja.

Špansko. Tudi volitve v senat ali gosposko zbornico so za vlado srečno izpadle. Ima 113 senatorjev. Da je pri obojnih volitvah šlo tako vse povoljno, si je pomagala vlada z velikimi sleparijami, posebno v Madridu in na Kubi.

Za poduk in kratek čas.

Nevednost, najdražja stvar v deželi.

(Slika; načrtal — ski.)

Samcat je umiral v svoji koči, ki je bila njegova dosmrtna lastnina. Pri njem ni bilo ni ljubeče žene, ki bi mu otirala s čela mrzli pot, niti žalujočih otrok, ki bi objokovali zgubo svojega očeta. Vse ga je zapustilo, ali sploh ni maralo za trpina, le revščina, bolezen, glad in mraz so mu ostali zvesti tovariši do poslednjega vzdihljeja. Toda upajmo, da ni bil popolnoma sam. Spravljen pred nekolikimi dnevi s svojim Stvarnikom, imel je kot spokornik na svoji strani lepo število nebeščanov, ki so mu slajšali v njegovi zapuščenosti poslednje trenutke. Stala mu je na strani Tolažnica žalostnih v spremstvu nebeških angeljev, ki so vzeli njegovo dušo ter jo nesli pred obličje Gospodovo.

Bila je zima in mraz, da je kar škripalo, ko je zapuščala mala tolpa priletnih žensk vaško pokopališče. Pogrebi, ki so zarano v jutro odnesli mrliča k večnemu počitku, so še zasipavali grob z mrzlimi grudami, toda ženskam je bilo mraz, torej so odšle takoj za duhovnikom, da dospejo prej ko prej v topla stanovanja. Bile so otožne in molčeče; kajti vsaka je premišljevala o rajnkem, ki je imel to nesrečo, da ni zapustil za seboj veselih spominov. Ko takó hité, pride jim naproti neka druga ženska v prazniški obleki, namenjena očitno tudi na pokopališče.

»Kam pa takó hitite, botra?« vpraša jo ena izmed naših znank ter ostane pred njo. »I, hotela sem se udeležiti pogreba«, odvrne vprašana, »toda zdi se mi, da sem že zamudila.« — »Bržkone, da bo takó«, odvrne prva, »saj je bil grob že skoro zasut, ko smo odhajale. Saj veste, kakó je; z revežen navadno hitijo, da jim pride prej izpod nog. Kaj hočemo?« — »Kdo pa je vendar zakrivil, da je bil tak revež? Saj je bil, kakor

pripovedujejo, nekda premožen gospodar. Smrekarjeva kmetija je še sedaj ena najboljših v vsej župniji.«

»I prosim vas, botra, ali res se ne veste tega, kar je že splošno znano. Toda kdo se bi tega še sedaj spominjal, saj kar je bilo, tega že davno ni več. Zares, vi ste prišla pozneje k nam v naš kraj, torej lahko mogoče, da se ne veste vsega. Človeka kar pograbi nevolja, ko se spomni, kakó je to prišlo. Pameti, pameti je manjkalo, pravim jaz, ko bi pokojnik ne bil tak nevednež, a žena ne taka zapravljivka, lahko bi bilo drugače. Ako bi bil še ostal na kmetiji, gotovo bil bi imel sedaj drugačen pogreb.«

»Vam je torej znano nekaj več o njegovem življenju? Prosim vas lepó, povejte mi to!« — »Kaj bi ne bilo znano, saj nisem današnja. Toda tukaj vam ne utegnem praviti tega. Veste kaj, pojdite z menoj v mojo kočó, saj pogreb ste itak že zamudili; tam vam povem vse, kar vem.« — »Nú, če ste takó prijazni, pa pojdiva. Saj grob se lahko obiščem drugokrat.«

Po teh besedah zavijeta ženski molčé dalje po cesti ter kreneta čez malo časa ž nje po stezici proti leseni koči. Ko prideta v sobo, stopita nakrat obé k zakurjeni topli peči ter si pogrejeta premrzle ude. Na to seže gospodinja, ki je tovarišico klicala »botro«, po majhen lončič na ognjišču, iz katerega je prijetno duhtela topla kava, vzame dve skudelici ter jo nalije sebi in svoji znanki, kovačici iz obližja. »Nate, to-le izpijte poprej, predno jamem pripovedovati,« reče ji, nudeč ji kavo. Botra se ni dala dolgo priganjati, ker je imela kavo rada. Sicer pa jo je tudi smatrala za dobro sredstvo proti prehladu. Ko se ženski nekoliko okrepečata, sedeta na klop poleg peči in gospodinja jame pripovedovati:

»Rekla sem vam že, da je pomanjkanje pameti bilo krivo tega, kar ste videli danes, in ponavljam to še enkrat. Saj oče rajnkega, stari Smrekar, gotovo nikdar v svojem življenju ni mislil, da se bo takó slabo godilo njegovemu sinu, nasledniku na kmetiji. Imel je samo tri sinove, kmetijo pa tako, da je lahko pridelal iz gozda vsako leto lepe tisočake ter poleg tega redil po 6 parov vprežne živine. Starejšemu sinu je sam poiskal pri Koglarjevih toplo gnezdice ter mu odštel primerno doto; mlajši sin je bil tudi primoran zadovoljiti se s pičlim deležem, ker kmetija zarad slabe lesne trgovine po očetu ni bila cenjena visoko. Mladi Smrekar bil bi lahko postal kmalu najpremožnejši gospodar v vsej župniji, ako bi ne bil imel namesto možgan slame v glavi. Odpustite mi, da takó rečem, ker zares ne morem reči drugače. V svoji mladosti je sicer zahajal v šolo, kjer je pokojni »šolmešter« Novak — Bog mu odpusti grehe! — ubijal z leskovko slovenskim učencem v glavo nepotrebno nemško slovnico ali »šprahlehre«, ki pa je bila kriva, da se mladi Smrekar tam ni naučil niti najpotrebnejših predmetov, zlasti računstva. Iz vsega šolskega obiskovanja mu razun par nemških besed ničesar ni ostalo v glavi; to pa, da je riba-fisch, miza-tisch itd., pa za mladega kmeta, navezanega na očetovsko grudo, ni neobhodno potrebno. Za mladega Smrekarja bilo bi stokrat bolje, ako bi se bil naučil dobro računati; ako bi si bil vtisnil v spomin, da leto ima 365 dni, a med temi 300 delavnikov; ako bi mu bil kdo povedal, da kdor več zapravi nego pridelava, zagazi v dolgove ter naposled pride na beraško palico. Tega vsega se mladi Smrekar, pravim, v šoli ni naučil, za to pa je tudi delal v svoji starosti takó hudo pokoro.«

(Dalje prih.)

Smešnica. Slovenski kmet Podhrabnik je vprašal oni dan laškega opekarja Perduttija: »Kaj pa Italijani še vedno iščejo v Afriki? Kaj so pa ondi izgubili?« Perdutti reče: »Perbako! Zgubili so bitko pri Adui!«

Razne stvari.

Domače. (Milostivi knezoškof) so v torek v pričo vojaškega škofa, mil. dr. Belopotockega, in preč. stolnega kapiteljna blagoslovili kapelo v kadetni šoli mariborski, opravili ondi sv. mašo z blagoslovom ter imeli navdušen nagovor do kadetov. Opominjali so jih, naj se vojskujejo zoper sovražnike svojega zveličanja in naj imajo pri tem za pomočnike Boga, Devico Marijo, sv. Jožefa in angele varuhe.

(Cesarski namestnik), marki Bacquehem, se je danes pripeljal v Maribor, da si ogleda razne urade in šole. Večer ob 3/4 6. uri se zopet odpelje v Gradec.

(Slovenjebistriški okrajni zastop) je dne 25. aprila izvolil načelnikom zopet preč. g. kanonika in dekana Ant. Hajseka, namestnikom g. Karola Hrastnika, odborniki pa so gg.: Ivanuš iz Poličan, premogar Lap, Jož. Koropec iz Studenice, dr. U. Lemež in Peter Novak. Nemški zastopniki niti niso prišli k tej volitvi.

✓ (Poslanec Kokoschinegg) je včeraj v državnem zboru stavil interpelacijo na pravosodnega ministra, zakaj je g. dr. Firbasa imenoval notarjem v Mariboru. S tem se prè moti narodna posest ter razburja nemško prebivalstvo mariborsko. — V Mariboru in obeh mariborskih okrajih sta dobri dve tretjini Slovencev, torej je čisto prav, da sta zdaj v Mariboru dva slov. notarja. Ako pa je novi slov. notar tako nevaren mariborskemu nemštvu, tedaj le-to res že umira.

(2700 gold.) Rajnki dekan v Laškem trgu Anton Žuža je ustanovil štipendijo za revne slovenske dijake. V ta namen je ostalo premoženja kakih 2700 gld. Namestništvo ni te ustanove potrdilo, ker je baje svota premajhna. Rajnki dekan pa je bil previden in je določil za slučaj, ko bi se ta ustanova ne odobrila, da pripade polovica te svote »Narodnemu domu« v Ljubljani, četrtna šolskim sestram v Celju, četrtna pa »Slovenski Matici« v Ljubljani.

(Premeščenja.) Gosp. dr. Emil Weigmann pride kot okrajni komisar iz Celja v Ljutomer, v Celje pa pride iz Voitsberga komisar g. Valter grof Attems. — Sodnijski avskultant g. Viljem Kronasser je premeščen iz Maribora v Sevnico in g. avskultant pl. Fröhlichsthal iz Sevnice v Maribor.

(Bela žena.) Dne 28. aprila je v Celju umrl adjunkt okrožnega sodišča g. dr. Janez Kuder.

(Narodna veselica.) V nedeljo, dne 3. maja priredi gostilničar gosp. Franc Strelec v Bukovcih niže Ptuja ob 4. uri popoldne narodno veselico s petjem. Peli bodo domači fantje in možje, večinoma udje markovskega bralnega društva, umetne in narodne pesmi.

(Sprememba posestva.) Znani pomolog in enolog g. Franc Praprotnik, nadučitelj v Mozirju, je kupil znamenito Režek-ovo posestvo na Rožniku pri Mozirju za 14.700 gld.

(Poduk o sadjereji) se je vršil v nedeljo, dne 26. aprila predpoldne in popoldne v bralnem društvu v Vitanju. Učil in razkazoval je o raznih načinih požlahtnjevanja g. J. Belé.

(G. † J. Tepej), trgovec in posestnik v Vitanju, je po kratki bolezni v soboto zjutraj, dne 25. aprila in po sprejemu svetih zakramentov umrl. Nepričakovana smrt je pretresla vse kroge, ki so poznali moža v najboljših letih njegovega življenja. Dovršil je 46. leto svoje starosti. Njegovega pogreba pretečeni pondeljek se je udeleževalo nenavadno veliko ljudij.

(Samomor.) V Št. Pavlu v Savinjski dolini se je pri gospodu Zanijerju oni dan ustrelil trgovski učenc Jozef Žager, star še le 17. let. Bog se usmili!

(Našel se je) Anton Košec, vulgo kazinar iz Arje vasi, o katerem smo zadnjič poročali, da jo je po-

begnil v Ameriko. Skesal se je čez 10 dnij ter zopet prišel domov. Malo ga je sicer bilo sram; vendar pa ljudje govorijo, da svoje potovanje popiše v knjižici »10 dnij v Ameriki«. Čisti dobiček baje porabi za drugo potovanje.

(Duhovne vaje.) Od dne 2.—10. maja bodo čč. gg. misijonarji od Sv. Jožefa pri Celju vodili pri Sv. Križu poleg Slatine duhovne vaje.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru je daroval vlč. gosp. J. Tombah, dekan v Rogatcu, 3 fl. Bog plati! — Slovenci in Slovenke, spominjajte se pri različnih prilikah te dijaške kuhinje!

✓ (Katol. delavsko društvo v Mariboru) priredi prihodnjo nedeljo v svoji dvorani, v hotelu »Zur Stadt Wien«, gledališko predstavo. Igrali se bodeta nemški burki »O prvem aprilu« in »Gluh mora biti«. Začetek ob 7. uri zvečer.

(Prostovoljna požarna bramba v Žalecu) preredi dne 14. maja t. l. veliko tombolo na korist požarne brambe žalske. Natanjnejši vsposed pozneje.

✓ (Vabilo k izletu) učiteljskega društva za ptujski okraj dne 7. maja v Vurberg. Vspored: 1. Sv. maša ob 10. uri v farni cerkvi. 2. Ogledovanje vurberskega grada. 3. Zborovanje v šolskem poslopju, pri katerem bo gospod ravnatelj Schreiner iz prijaznosti o času primernem predmetu govoril. 4. Skupni obed in prosta zabava v gostilnici g. Sorka. Odbor se zanaša na polnoštevilno udeležbo društvenikov, vabi pa najljudneje k temu izletu cenjene tovariše in tovarišice iz sosednih in drugih okrajev. Dobro došli pa tudi neučitelji, prijatelji šole in učiteljstva.

Iz drugih krajev. (Umrli) je v Ljubljani dne 25. aprila slavni urednik »Danice«, kanonik in zlato-mašnik monsignor Luka Jeran, v 78. letu svoje dôle. Za tem blagim možem žalujejo vsi Slovenci, zlasti pa uboga šolska mladina, za katero je pokojni toliko let po očetovsko skrbel. Naj v miru počiva!

(Žganje proči!) V vasi St. Waldburgen na Koroškem je neki knet poslal svojo šestletno hčerko v krčmo po žganje. Dekle je vračaje se domov popilo žganje in obležalo na cesti ter kmalu potem umrlo.

(Ujeli so ga!) Oni teden je znani mednarodni tat Papacosta, sila nevaren človek, zbežal iz budapeštanske kaznilnice. Oni dan pa so ga orožniki ujeli v Solnoku, kamor je prišel peš, ter ga odgnali v Pešto, kjer bodo zdaj najbrž bolje nanj pazili, nego doslej.

(Prvi roj.) Dne 27. aprila opoldne so na Poljanah pri Kostanjevici na Dolenjskem prvokrat rojile čebele c. kr. logarja g. Josipa Pavlina. To je pač velika redkost, zakaj navadno začnejo čebele rojiti okoli 10. maja.

(Potres v Bosni.) Dne 22. aprila se je v Travniku in v Jajcih v Bosni čutil precej močan, valovit, kakih pet sekund trajajoč potres. Je-li pouzročil kaj škode, še ni dognano.

✓ (»Südmark-a«), znano ponemčevalno društvo, ima v Avstriji 70 podružnic in sicer: na Štajerskem 49, na Koroškem 12, na Nižje Avstrijskem 8, na Kranjskem, Tirolskem in Zgornje Avstrijskem po 3 in na Solnograškem 1. Poleg teh se snujejo še štiri nadalje podružnice, med njimi 2 na Koroškem.

(Najdražje pismene znamke) imajo zvezne države amerikske. Leta 1895. so namreč izdali znamke po 100 dolarjev (okoli 250 gld.) za časnike. To spričuje, da je časnikarstvo v Ameriki vse bolj razvito nego v stari Evropi.

(Iz malega prepira — velika nesreča.) V Cripple Creeku v Severni Ameriki sta se v garderobi gledališča dve igralki sprli zaradi neke malenkosti. V jezi je ena vrgla gorečo svetilko na drugo. Svetilka se je razbila, in nastal je ogenj, ki se je vsled vetra čudo-

vito hitro razširil in upepelil ne samo gledališče, nego še 156 hiš. Škoda znaša poldrugi milijon dolarjev.

(Konec tridesetdnevnega posta.) Prosto-voljni stradalca Giovanni Succu je na Dunaju v pone-deljek dokončal svoj tridesetdnevni post. Tekom posta je Succu shujšal za 14 kg. in postal za tri centimetre manjši, nego je bil pred postom. Prehud post pa to vendar ni bil, ker je 25. dan tudi nekaj mesa zavžil.

(Priporočba.) Zavarovanje vseh vrst pri »Unio catholica«. Pošteni, delavni zastopniki na deželi se iščejo. Več pove redovoljno glavni zastop v Gradcu Radetzky gasse št. 1.

Loterijske številke.

Trst 25. aprila 1896: 65, 6, 47, 7, 64
Linc » » » 41, 5, 60, 30, 14

Lepo posestvo na prodaj,

ki leži ob Savi 1/4 ure od železniške postaje Hrastnik. Posestvo meri 60 oralov z močnim poslopjem, zidano hišo, hlevi za govejo ži-vino in svinje, z žitnico in 2 mlina z dvema tečajema ob stanovni studenčnici, ki tudi ob suši vsa 4 kolesa dobro goni.

Goveje živine se redi 10 glav, ovc 15 do 20, svinj po 12. Dosti lesa za kurjavo in še za prodajo.

Pogoji ugodni; 800 gold. pri pogodbi, drugo v letih po 5% obresti. Celi kup 3750 gld. Kdor želi kupiti, naj se v štiri-najstih dnevih oglasi pri lastniku Janezu Pečniku, Podkraj, pošta Radeče pri Zidanem mostu (Steinbrück). 1-2

Hydronetta,

najboljša francoska škropil-nica za vinograde in drevje, tudi vsako malo reč, kakor posebne dele, cevi itd. pro-daje 1-3

Otto Knaus na Ptuj.

Gostilničar na račun,

ki zna slovensko in nemško, se sprejme za neko več, priprosto gostilno. Po-nudbe sprejema V. Blanke v Ptuj. 1-2

Trgovino z mešanim blagom

in stanovanjem želi takoj v najem vzeti mlad, oženjen trgovec. Tista mora biti blizu žup-nijske cerkve ali pa v veliki okolici, in sicer tam, kjer ni blizu prevelike konkurence. Tr-govina mora biti živahna in shajalna.

Pismene ponudbe se sprejemajo pod na-slovom: „Dobra trgovina“ na upravništvo „Slov. Gospodarja“. 3-3

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riebl

ordinira vsaki dan za zobobolne od 8.—12. in od 2.—5. ure.

v lastni hiši

vrtno ulice (Gartengasse) št. 9 v Celji.

Ustavlja umetne zobe in zobovje z zlato, kavčuk ali platino podlago in plom-bira z zlato itd. po amerikanem sistemu brez vsakih bolečin in garantuje za najpo-polnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim ali graškim delom. Zobovje ne ovira čisto nič žvečenja ali govorjenja. 5-12

S tužnim srcem javljam, da je vsemogočnemu Bogu dopadlo 73 let staro devico

JOZEFO KURNIK,

rojeno pri Sv. Juriju v Slov. gor., prevideno s sv. zakramenti za umirajočo, iz tega sveta poklicati. Umrla je dne 7. aprila v Mariboru kot kuharica pri preč. g. L. Herg-u, kjer je služila 35 let. Ob enem pa po tem potu podpisani hvalo izrekajo vsem, ki so jo v boleznih tolažili; posebno obilni množici vrlih Maribor-čanov, ki so ji na mirodvor zadnjo čast skazali, v prvej vrsti: prečastiti duhov-ščini, osobito preč. g. Lovrencu Herg, stolnemu dekanu, ki so kondukt vodili; preč. g. Ivan Križaniču, kanoniku; preč. g. Jakobu Bohinc, kanoniku in stolnemu župniku, ter č. šolskim sestram. Pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Sv. Jurij v Slovenskih goricah, dne 27. aprila 1896.

Franc Kurnik, brat. France Kurnik, nje brata sin.
Marija Kurnik, njegova žena. Marija Križan, omožena Kurnik.
Marija Kurnik, omožena Wella, nje brata hči.
Franc Wella.

IVAN SCHINDLER
Izdelovalec in prodajalec vseh vrst strojev in napeljav za kmetstvo in domačo rabo. Njegovi stroji so najboljše in najboljše kmetijske stroje. SVAKJE VRSTE TA KMETIJSKE OBEŠNIJSKE IN PONIŠNE NAMENBE. Metlilice v slovenskih in vsi od 250 do 300 različnih vrst. (Liam, Križan, ...)

Preravnala in popravila vse vrste strojev in napeljav. Delovanje poslovanja od leta 1870 in dalje v vseh vrstah. Njegovi stroji so najboljše in najboljše kmetijske stroje. SVAKJE VRSTE TA KMETIJSKE OBEŠNIJSKE IN PONIŠNE NAMENBE. Metlilice v slovenskih in vsi od 250 do 300 različnih vrst. (Liam, Križan, ...)

IVANA SCHINDLER
Izdelovalec in prodajalec vseh vrst strojev in napeljav za kmetstvo in domačo rabo. Njegovi stroji so najboljše in najboljše kmetijske stroje. SVAKJE VRSTE TA KMETIJSKE OBEŠNIJSKE IN PONIŠNE NAMENBE. Metlilice v slovenskih in vsi od 250 do 300 različnih vrst. (Liam, Križan, ...)

Priprave za kavarnarje, sladičarje, gostilničarje, mesarje, sedlarje; peronospora-škropilnice, patent Schindler.

V žganjariji
Henrika Witzler-ja,
lesotrčca v Gornji Hoči, se vsakovrstno žganje po jako nizki cenl dobi. 9-13

! Za majnik !
AVE.

Sedemnajst Marjinih pesmij za mešan zbor, samospeve in spremlj. orgelj zložil Ign. Hladnik op. 25. cena 70 kr.
Pangelingua in štiri Hymne za procesijo o presv. Rešnjem Telesu; za mešan zbor. Cena 30 kr. Obadva dela ob enem s poštnino 85 kr. Dobi se pri skladatelju v Novem mestu. Dolenjsko. 2-3

Dobro ohranjen glasovir
(Stutzflügel) 3-3
z zabojem se za 100 gld. takoj proda. Kupci naj se blagovoljivo oglasiti pri Silv. Šentjercu, organistu pri Ss. Petru in Pavlu v Ptuj.

Naznanilo.
Na Ptujski ali Črni gori je vsako leto dne 3. maja živinski sejem. Ker je pa letos 3. majnik v nedeljo, bode sejem v soboto poprej t. j. dne 2. maja. Kupci in prodajci se vabijo. 2-2

Županstvo.
Izvrstne c. kr. jedino priv. škropilnice proti peronospori inženirja Živica,

katere so se splošno razširile zaradi svoje jednostavnosti, trajnosti, lahke porabnosti pri vsakem obdelovanju trtja itd. prodajamo z garancijo po do-sedanjih nizkih cenah

Živica in drugi v Trstu.

Razpošiljamo škropilnice tudi s posodami nove vrste. Obrazce s cenikom dopošiljamo radovoljno rancu. 5-10
Izdelujemo tudi razprašilnike za žveplo, neprenehljive vinske stiskalnice itd.

Žganjarija
R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.
Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleštnike in okrevance, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 4

Album slovanskih napevov za citre.

Zbirka priljubljenih narodnih in umetnih napevov z besedami v slovanskem izvirniku in nemški prestavi. Ta nova, 3. krasna izdaja, ki obsega napeve vseh slovanskih rodov, je v to namenjena, da bi postala podlaga in dika knjižnice ljubitelja citer, ki je ostal zvest svojemu slovanskemu rodu in domači pesni. Vsled umetne obdelave napevov, zanimive vsebine pesnij, kakor tudi krasne oprave je ta izdaja kaj sposobna za primerno in dragoceno prilžnostno darilo vsakemu vnetemu prijatelju citer. Zapisnik se dobi zastoj pri: Založništvo in prodajalnica učnih predmetov in muzikalij **Jožef Sorg v Zagrebu.**

Mizar

Josip Kregar v Mariboru.

Zaloga: gosposke ulice 25. | **Delavnica:** grajske ulice 38.

priporoča p. n. občinstvu svojo že od leta 1878 obstoječo zalogo v lastni delavnici izdelanega pohištva, kakor cele garniture za spalnice in obednice in dvorane iz ameriškega in domačega orehovega lesa, v naravni barvi, temno ali svetlo polirane v raznih slogih, po nizkih od nobene konkurence dosegljivih cenah.

Naročila po obrazcih in načrtih, sofe, žimnice itd. se izvršujejo dobro in po ceni. 4-12

Zidanje šolskega poslopja.

Krajni šolski svet pri Sv. Barbari v Halozah da zidati novo šolsko poslopje in v to svrhu razpišejo se s tem ponudbe za gradivo in opravila.

1. Proračun za zidarsko gradivo fl. 15.268·65
2. " " tesarsko gradivo " 3.719 01
3. Za opravila mizarjev, ključarjev, steklarjev in pleskarjev " 4.533 —
4. Za opravila slikarjev " " 209 —
5. " " kleparjev " " 684·87
6. " " lončarjev " " 726 —
7. " druga opravila " " 550 —

Proračun, stavbeni načrti in stavbeni pogoji so na ogled pri načelniku krajnega šolskega sveta pri Sv. Barbari v Halozah.

Ponudbe naj se s priloženim 10% vadijem frankirane dpošiljajo do dne 15. maja 1896 krajnemu šolskemu svetu pri Sv. Barbari v Halozah.

Krajni šolski svet Sv. Barbare v Halozah, dne 28. aprila 1896.

Načelnik:

Franc Murkovič.

Pav izgubljen.

Na Veliki petek se je pri gosp. Filipu Strajhar, po domače Kuhelniku v Ribnici, zgubil 3 leta star pav. Kdor ga izve ter lastniku prinese, dobi 2 gl. darila.

Dobra kuharica,

ki zna samostojno kuhati, se išče za večo pripravo gostilno. Ponudbe sprejema V. Blanke v Ptuj.

Oznanilo.

Dne 1. julija 1896 začne se poletni poduk na **deželni podkovačni šoli v Gradcu** in odda se pridnim in potrebnim kovačem 10 deželnih štipendij po 50 gl. s prostim stanovanjem, kolikor se bo prostora v zavodu; potem se od večih okrajnih zastopov in kmetijskih podružnic enako po 50 gl.

Pogoji so 18-letna starost, zdravje in krepka vzrast, domovinska pravica na Štajarskem, dobro dovršena ljudska šola in delovanje vsaj dveletno kot kovaški pomočnik.

Vrh tega se mora še vsak prosilec z reverzom zavezati, da bode poduk dovršivši podkovačno obrt najmanj tri leta na Štajarskem, oziroma v tistem okraju, od katerega bi štipendijo prejel, kot mojster ali pomočnik izvrševal.

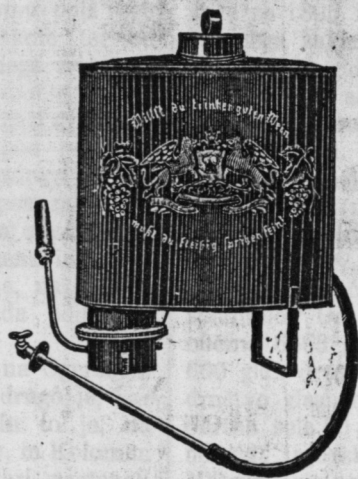
Prošnje z reverzom, s krstnim in domovinskim listom, s spričevalom o zdravju in o šolskem poduku, z učilnim pismom, delalsko knjigo ter s spričevalom o premoženju in obnašanju, naj se vložijo pri deželnem odboru najdalje do

20. dne maja 1896.

Kovači, ki jim ni toliko za štipendijo, kolikor samo za poduk, pa se naj z dokazom 18-letne starosti, dobro dovršene ljudske šole in delalskega poleg učilnega lista, dveletnega delovanja v kovačiji, v prvih treh dneh podučevanja pri ravnatelju šole oglasijo.

V Gradcu, dne 20. aprila 1896.

Od štaj. deželnega odbora.

Priporočam svoje doma izdelane, 4½ kilo težke, bakrene

vakuum

peronospora - brizgalnice,

komad 12 gl. Kdor vzame 6 komadov, dobi 70% odpustka. 1500 komadov že v rabi.

Bakrene plošče, cevi, izdelani kotli za žganje in pranje vedno v zalogi.

A. Fiebiger,

kotlar koroške ulice 6,
v MARIBORU.

NAZNANILO.

Usojam si s tem naznaniti, da sem v gostilni

„**Zum SANDWIRT**“,

Viktringhofova ulica št. 18 v Mariboru,

sobe za tužce čisto prenovil, in zato priporočam sobe za prenočevanje

po zmerni ceni

p. n. potnikom v prijazno porabo.

Za zaupanje, skazovano mi skozi 5 let na istem mestu, se najprijazneje zahvaljujem, ter prosim, da mi isto tudi v prihodnje v jednaki meri skazujete, zatrjujoč, da si bom vedno prizadeval, vsem zahtevam p. n. potnikov in domačih gostov v vsakem oziru vstreči.

Za obilen obisk se najspoštlivejše priporoča

1-3

M. WURZINGER.